

SISTEM VODENJA ODZIVA NA AVGUSTOVSKÉ POPLAVE 2023 V OBČINI ŠKOFJA LOKA

Tomaž Ažbe¹

Povzetek

4. avgusta 2023 so občino Škofja Loka prizadele najhujše poplave po letu 1926. Zaradi močnih padavin so najprej narasli hudourniki v Polhograjskem in Škofjeloškem hribovju, pozneje pa še Poljanska in Selška Sora ter Sora. Posledice poplav so bile katastrofalne, saj je bilo poplavljenih približno 400 hiš, uničilo je cestno infrastrukturo in poškodovalo vodovodno, električno in telekomunikacijsko omrežje. Poplave niso zahtevale smrtnih žrtev ali hudo poškodovanih oseb, je pa bilo treba kar nekaj oseb reševati oziroma evakuirati. Tega dne se je oblikoval tudi Občinski štab CZ, sestavljen iz gasilcev, pripadnikov štaba CZ, občinske uprave in drugih intervencijskih služb, ter dispečerski center. Štab CZ je deloval po sistemu vodenja odziva na dogodke, v katerem je operativno vodenje intervencije prevzel vodja gasilcev, vodstvo intervencije pa je delovalo po sistemu koordinacije kot združeno vodstvo intervencije. Na nižjih nivojih je bilo vodenje organizirano po teritorialnih sektorjih. Vodstvo sektorjev je načrtovalo tudi tekoče in prihodnje dejavnosti, koordiniralo delo in ukrepe z drugimi silami in službami ter vodilo koordinacijo dela s prostovoljci. To je tudi pripomoglo k temu, da je bilo poplavno delo tako uspešno opravljeno. V tem času je bilo opravljenih veliko posredovanj, v katerih je sodelovalo veliko enot, služb in organizacij ter zelo veliko število pripadnikov.

DISASTER RESPONSE MANAGEMENT SYSTEM IN THE MUNICIPALITY OF ŠKOFJA LOKA DURING THE AUGUST 2023 FLOODS

Abstract

On 4 August, 2023, the municipality of Škofja Loka was hit by the worst flooding since 1926. Due to the heavy rainfall, torrential streams first began to rise in the Polhov Gradec Dolomites and the Škofja Loka Hills, followed later by the Poljanska Sora, Selška Sora and Sora rivers. The consequences of the floods were catastrophic, as approximately 400 houses were flooded, road infrastructure was destroyed and water, electricity and telecommunication networks were damaged. While the floods themselves did not cause any casualties or severe injuries, a significant number of people had to be rescued or evacuated. On the same day, a Civil Protection (CP) Municipal Headquarters was formed, consisting of firefighters, and members of the CP headquarters, the municipal administration, and other intervention services, as well as a dispatch centre. The CP headquarters operated according to incident response management system, in which the operational management of the response was led by the fire chief, and the intervention management itself worked according to a coordination system as a combined intervention management. At the lower levels, the management was organized by the territorial sectors. The management of individual sectors also planned current and future activities, coordinated the work and measures with other forces and other services, and managed the coordination of the work with volunteers. This contributed to the fact that the post-flood work was carried out so successfully. During the period of the event, a large number of interventions were carried out, involving many units, services and organizations and a large number of personnel.

¹ Gasilsko poveljstvo občine Škofja Loka, Kidričeva cesta 51a, Škofja Loka, tomaz.azbe@siol.net

UVOD

4. avgusta 2023 so občino Škofja Loka prizadele najhujše poplave po letu 1926 (slika 1). Zaradi močnih padavin so najprej narasli hudourniki v Polhograjskem in Škofjeloškem hribovju, pozneje pa še Poljanska in Selška Sora ter Sora. Posledice poplav so bile katastrofalne, saj je bilo približno 400 hiš poplavljenih, nekatere od njih so precej

poškodovane, uničilo je cestno infrastrukturo in poškodovalo vodovodno, elektro in telekomunikacijsko omrežje. Poleg tega se je sprožilo tudi veliko plazov. Poplave niso zahtevale smrtnih žrtev ali hudo poškodovanih oseb med prebivalci, reševalci in drugim intervencijskim osebjem. Kar nekaj oseb pa je bilo treba reševati oziroma evakuirati z ogroženih območij, tudi s pomočjo helikopterja ali čolna.

Slika 1: Poplave v Škofji Loki leta 2023 (foto: M. Legat)

Figure 1: Floods in Škofja Loka in 2023 (Photo: M. Legat)

ZGODOVINA POPLAV V ŠKOFJI LOKI

Območje občine Škofja Loka je bilo do avgustovskih poplav leta 2023 obsežno poplavljen trikrat, in sicer leta 1926, 1990 (slika 2) in 2014.

Poplave 26. in 27. septembra 1926 so do avgustovskih poplav leta 2023 veljale za najhujše poplave v Škofji Loki. Ker gre za skoraj sto let oddaljen dogodek, ga je razen po informacijah v takratnih medijih, po oznakah višine visokih vod na hišah in po uničenju infrastrukture (tudi takrat, tako kot v lanskih poplavah, je odneslo škofjeloški simbol – Hudičevo brv v Puštalu) težko primerjati s poplavami leta 2023, saj ni ustreznih virov, na podlagi katerih bi lahko primerjali ta dva dogodka, poleg tega je bila v tistih časih drugačna infrastruktura. Če primerjamo višino

Slika 2: Poplave v Škofji Loki leta 1990 (foto: M. Kunšič)

Figure 2: Floods in Škofja Loka in 1990 (Photo: M. Kunšič)

vodostaja reke Sore na merilnem mestu Suha, naj bi bil ta leta 1926 728 cm (Pajk V., idr., 2014), leta 2023 pa 641 cm (ARSO, 2023), leta 1926 je znašal pretok 649 m³/s (UJMA, 1991), leta 2023 pa 797 m³/s (ARSO, 2023).

Tudi pri poplavah leta 1990 je bila višina vodostaja reke Sore na merilnem mestu Suha višja kot leta 2023, in sicer 735 cm (Gril, 2007), vendar je bil takrat pretok reke Sore 687 m³/s (Pajk, V., idr., 2014). Poplave leta 1990 so prizadele porečje Selške in Poljanske Sore ter porečje hudourniških pritokov teh dveh rek in porečje Sore v občini Škofja Loka. Poplave leta 1926, 2014 in 2023 so veliko bolj prizadele porečje Poljanske Sore in porečje hudourniških pritokov te reke ter porečje reke Sore. Katastrofalne poplave leta 2007 v Železnikih so povzročile škodo večinoma na porečju Selške Sore. Leta 2023 na porečju Selške Sore ni bilo velike škode, je pa bila precejšnja škoda na porečju hudourniških pritokov te reke.

DEJAVNOSTI PRED DOGODKOM

Na novinarski konferenci v četrtek, 3. avgusta 2023, so pristojne državne službe: Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO), poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije (poveljnik CZ RS), Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) in Geološki zavod Slovenije (GeoZS) izdale opozorila za petek, 4. avgusta, in tudi za soboto, 5. avgusta, pred hitrim naraščanjem vod in poplavami ter plazovi. ARSO je izdal oranžno stopnjo nevarnosti poplav za občino Škofja

Loka (slika 3). Čeprav za območje občine Škofja Loka napovedi niso bile kritične, sta poveljnik CZ občine Škofja Loka in poveljnik Gasilskega poveljstva občine (GPO) Škofja Loka po tretji uri popoldan izdala opozorilo oziroma obvestilo gasilskim enotam, enotam Civilne zaščite in službam ter pogodbenikom občinskega sistema zaščite, reševanja in pomoči (v nadaljevanju ZRP), da lahko zaradi namočenosti terena in hudourniškega značaja vodotokov pride do razlivanja, poplav in proženja zemeljskih plazov ter usadov. Stanje se lahko, zaradi sprememb gibanja vremenskih front, ki je drugačno od napovedi, hitro spremeni, kar se je pokazalo tudi v noči s 3. na 4. avgust. Dodatnega opozarjanja splošne javnosti ni bilo, saj bi morali prebivalci, ki živijo na poplavnih območjih, glede na pretekle dogodke biti pripravljeni na preventivno in samozaščitno ravnanje ter varno ukrepanje. Kot se je pokazalo v noči s 3. na 4. avgust prebivalci na teh območjih vremenskih in hidroloških napovedi ARSO, DRSV, poveljnika CZ RS in GeoZS niso jemali resno.

Od četrтка, 3. avgusta popoldan, so se spremljali vremenska in hidrološka napoved, radarska slika padavin, pretoki in vodostaji vodotokov na avtomatskih merilnih postajah, vendar je vse kazalo, da bo intenzivnost padavin največja v severovzhodnem delu Slovenije.

DEJAVNOSTI MED DOGODKOM: PETEK, 4. AVGUSTA

Intervencije na območju občine Škofja Loka so se začele v petek, 4. avgusta, okoli enih zjutraj, ko je potok Hrastnica v istoimenski grapi začel prestopati bregove in ogrožati stanovanjske hiše v naselju Sveta Barbara ter je bila zato aktivirana gasilska enota Škofja Loka. Zaradi hitrega naraščanja hudournikov na desni strani Poljanske Sore sta bila ob 01.40 obveščena poveljnik GPO in poveljnik CZ. V tem času so začeli naraščati tudi hudourniki v vaseh Pungert, Gosteče in Draga na desni strani reke Sore, zato se je samoaktivirala gasilska enota Gosteče. Zaradi resnosti situacije sta si poveljnik GPO in poveljnik CZ ogledala situacijo na terenu. Organiziralo se je tudi začasno poveljniško mesto za vse gasilske enote Gasilskega poveljstva občine Škofja Loka v gasilskem domu Škofja Loka.

Zaradi vse več intervencij in pričakujoče nevarnosti za nastanek poplav sta poveljnik GPO Škofja Loka in poveljnik CZ Škofja Loka ob 01.58 izdala poziv za

Slika 3: ARSO: oranžna stopnja nevarnosti poplav (foto: ARSO)

Figure 3: The Slovenian Environment Agency's (ARSO) orange alert for flood risk (Source: ARSO)

dogodek večjega obsega vsem gasilskim enotam, saj so hudourniki začeli ogrožati vasi in zaselke na desni strani Poljanske Sore (Log nad Škofjo Loko, Bodovlje, Svetega Petra Hrib, Sveta Barbara, Sveti Andrej, Puštala) in Sore (Hosta), poleg tega so se pojavljale še meteorne poplave v več mestnih in obmestnih naseljih. Ob 02.15 je poveljnik CZ Žiri posredoval opozorilo o položaju v Žireh, hkrati pa se je o položaju v Škofji Loki in o nevarnosti poplavnega vala iz Poljanske doline obvestilo tudi poveljnika CZ občine Medvode. Na območje gasilske enote Gosteče so bile poslani gasilske enote Godešič in Reteče Gorenja vas, druge gasilske enote pa so delovale na svojih območjih oziroma na objektih, glede na pozive Regijskega centra za obveščanje (ReCO) Kranj.

Proti jutru so se pojavile hudourniške poplave na levem bregu Poljanske Sore (Gabrk, Sopotnica, Podpulfrcja), na škofjeloškem območju Selške doline (Zgornja in Spodnja Luša, Strmica, Bukovščica, Knape, Ševlje) in v vaseh ter zaselkih pod križnogorskim hribovjem (Moškrin, Binkelj, Virlog, Stara Loka, Vešter).

Zaradi vse večje nevarnosti obsežnejših poplav so se delile in razvažale protipoplavne vreče iz skladišča CZ v nekdanji vojašnici. Gradbena in gozdarska podjetja, kmetje in posamezniki pa so z razpoložljivo mehanizacijo poskušali vzpostavljati pretočnost vodotokov, odstranjevati plavje, zemeljske plazove ter preusmerjati vodo. Poleg tega so s pomočjo siren na gasilskih vozilih od vrat do vrat obveščali prebivalce Puštala, Kopališke ulice, Studenca, Sorške in Demšarjeve ceste o poplavih in da naj umaknejo vozila iz ogroženih območij ter odstranijo vrednejše stvari iz nižje ležečih prostorov objektov. Zaradi vse večje nevarnosti za ta ogrožena območja

sta poveljnik CZ Škofja Loka in poveljnik GPO Škofja Loka sprejela odločitev za sproženje siren javnega alarmiranja. Zaradi prezasedenosti ReCO Kranj, saj z njimi ni bilo mogoče vzpostaviti telefonske povezave, prav tako ne radijske zveze, se je okoli 5. ure ročno sprožila sirena za splošno nevarnost na gasilskem domu PGD Škofja Loka.

Poleg poplav je prišlo tudi do poziva za gasilsko enoto Škofja Loka za dve prometni nesreči na območju Poljanske doline, ko naj bi pri naselju Visoko pri Poljanah vozilo z eno osebo zapeljalo v vodo, eno vozilo pa naj bi se v Srednji vasi zaletelo v hišo. Do območja prve prometne nesreče so gasilci lahko prišli, vendar zaradi visoke vode vozila niso našli. Pozneje, ko je Poljanska Sora toliko upadla, vozilo se je namreč ujelo na jezu, se je ugotovilo, da je bilo vozilo k sreči prazno. Pri drugi prometni nesreči pa so morali zaradi zemeljskih plazov in hudournikov, ki so tekli čez cesto, posredovati gasilci iz GPO Gorenja vas – Poljane.

Okoli pol šestih zjutraj sta Poljanska Sora in Sora prestopili bregove in zalili mestna naselja Škofje Loke: Puštal, Studenec, Sorška cesta, Demšarjeva cesta (sliki 4 in 5). Ker je visoka voda grozila, da bo zalila prostore gasilskega doma v Škofji Loki, kjer je bilo začasno poveljniško mesto, sta poveljnik GPO Škofja Loka in poveljnik CZ Škofja Loka ob 6. uri sprejela odločitev za vzpostavitev dispečerskega centra GE in CZ občine Škofja Loka ter štaba CZ občine Škofja Loka na varnejši lokaciji, in sicer v prostorih

Slika 4: Poplave primestnih naselij Škofje Loke (foto: Občina Škofja Loka)

Figure 4: The Flooding of suburban settlements of Škofja Loka (Photo: Municipality of Škofja Loka)

Slika 5: Poplave primestnih naselij Škofje Loke (foto: Loške novice)

Figure 5: The Flooding of suburban settlements of Škofja Loka (Photo: Loške novice)

Gasilske zveze (GZ) Škofja Loka na Trati. Sprejeta je bila odločitev, da bodo gasilci, predstavniki štaba CZ občine, predstavniki občinske uprave in druge službe občinskega sistema ZRP (NMP Škofja Loka, Policija idr.) vse naloge opravljali iz enega štaba. Ta dispečerski center je sprejemal vse pozive, ki jih je od občanov dobival ReCO Kranj, jih informacijsko obdelal in posredoval ustreznim enotam ali službam ZRP. Vzpostavljena sta bila tudi telefonska številka za občane in skupno obveščanje o aktualnem stanju na terenu, kar je izvajala občinska služba za stike z javnostmi. Ker pa gasilci, CZ in Občina Škofja Loka nimajo opremljene štabne sobe, se je ta improvizirano uredila v predavalnici GZ Škofja Loka. K sreči smo pred tem dogodkom uredili komunikacijsko opremo: kovčke z mobilnimi radijskimi postajami, prikolico z repetitorjem in antenami, ki je bila sicer namenjena za delo na terenu, vendar jo je mogoče postaviti tudi v prostore. To infrastrukturo je vzpostavila Služba za podporo CZ – INFOKOM CZ Škofja Loka, ki je občinska enota CZ za podporo, ki zagotavlja informacijsko-komunikacijsko podporo ob nesrečah, pri tem pa poleg informacijsko-komunikacijske opreme uporablja tudi brezpilotnike.

Med hitrim naraščanjem vodotokov je bilo treba rešiti oziroma evakuirati ljudi iz stanovanjskih objektov in z drevesa. Pri reševanju oseb oziroma evakuaciji s pomočjo helikopterja in čolna so poleg helikopterja Slovenske vojske (SV) (slika 6) sodelovali gasilci (slika 7) in ekipa CZ za reševanje na vodi in iz nje ter policija, gorski reševalci idr.

Zjutraj je bilo območje mesta Škofja Loka zaradi zemeljskih plazov, poškodovanih cest, deročih hudournikov in nanosov naplavin odrezano od obeh

Slika 6: Reševanje oseb (foto: Občina Škofja Loka)

Figure 6: Rescuing people (Photo: Municipality of Škofja Loka)

dolin – Poljanske in Selške doline ter nekaterih vasi, zaselkov in grap (Hrastnica, Bodoveljska grapa, Sopotnica – slika 8). Zaradi pretrganih vodov je bilo veliko gospodinjstev brez vode, električne energije in telekomunikacijskih povezav. V mestu Škofja Loka in primestnih naseljih je bila motena oskrba z vodo, poleg tega je bila ta onesnažena, zato jo je bilo treba prekuhavati. Poplavne vode so prevrnile cisterne s kurilnim oljem oziroma vdrle v objekte, v katerih so bile nevarne snovi.

Na začetku je poveljnik GPO Škofja Loka vodil intervencijo in koordinacijo enot ZRP (gasilci, CZ, policija, NMP) ter občinskih služb. Pri tem sta mu pomagala poveljnik CZ občine Škofja Loka in podžupanja občine Škofja Loka. Vzpostavile so se tudi funkcije po Intervencijsko poveljniškem sistemu (IPS), v katerega so bili vključeni gasilci, pripadniki CZ in sodelavci občinskih služb.

Na operativnem področju so glavno nalogo imeli gasilci, ki so na nekaterih območjih, ko so poplavne vode odtekle, lahko začeli črpati vodo in odstranjevati naplavine ter prečrpavati in odstranjevati z nevarnimi snovmi onesnaženo vodo, ki je ostala v objektih.

Poveljnik CZ občine Škofja Loka je opravljal nalogo načrtovanja. Vzpostavil je komunikacijo z regijskim štabom CZ za Gorenjsko (zaposila za pomoč v silah in sredstvih, poročanje, delovodnik dejavnosti), pridobil informacije na terenu od poverjenikov CZ v občini Škofja Loka, izmenjeval informacije s poveljniki CZ

občin Gorenja vas – Poljane, Žiri, Železniki in Medvode, izvajal komunikacijo in usklajevanje s člani organov, enot in služb CZ, ki so bili na dopustu ali odsotni (nekateri pripadniki so takoj samoiniciativno prekinili dopuste in se vrnili domov ter začeli delati, skladno z zadolžitvami v občinskem sistemu ZRP in odrejenimi drugimi nalogami) in vzpostavil stik s koncesionarji ter drugimi podjetji, da z razpoložljivo mehanizacijo začnejo vzpostavljati prevoznost cest in odstranjevati druge nevarnosti. Pri načrtovanju so pomagali tudi pripadniki INFOKOM CZ Škofja Loka, ki so z brezpilotnim letalnikom pregledovali teren in ugotavljali razsežnost uničujočih poplav.

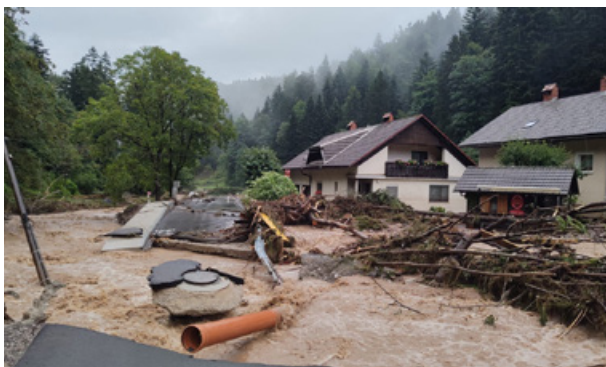
Logistično funkcijo so izvajali gasilci in pripadniki štaba CZ Škofja Loka. Tako so pripadniki CZ izdajali materialno-tehnična sredstva iz skladišča CZ za gasilce in sprejemali zaproseno opremo od regijskega štaba CZ za Gorenjsko ter zagotavljali informacijsko-komunikacijsko opremo. Gasilci (gasilke PGD Trata) pa so poskrbeli za zagotavljanje prehrane in pijače za pripadnike občinskega sistema ZRP.

Administrativno funkcijo so izvajali gasilci in sodelavci občinskih služb. Gasilci so obdelovali pozive iz ReCO Kranj oziroma intervencije, ki so jih opravili gasilci, ter zbirali informacije s telefonske številke za občane. Gasilci so po telefonu in radijskih zvezah spremljali informacije od gasilskih enot s terena in jih predajali vodstvu intervencije. Sodelavci občinskih služb so vzpostavili delovanje administrativnega dela

Slika 7: Reševanje oseb (foto: PGD Škofja Loka)

Figure 7: Rescuing people
(Photo: Škofja Loka Volunteer Fire Brigade)

Slika 8: Poplave v grapi Hrastnica (foto: Občina Škofja Loka)

*Figure 8: Flooding in the Hrastnica ravine
(Photo: Municipality of Škofja Loka)*

štaba CZ. Po dogovoru in navodilih vodstva intervencije so pripravljali dnevna poročila o aktivnostih zaščite, reševanja in pomoči, pisali zahtevke o materialni in drugi pomoči, izvajali telefonsko in elektronsko komunikacijo z drugimi službami, organi in organizacijami na občinski, regijski in državni ravni, zbirali podatke in informacije ter opravljali še druge naloge.

Odnose z javnostmi so prevzeli sodelavci občinske službe za stike z javnostmi. Ti so obveščali javnost prek medijev, organizirali izjave za javnost prek javnih medijev in organizirali novinarsko konferenco, na kateri so podžupanja, poveljnik GPO in poveljnik CZ

občine posredovali bistvene informacije o stanju na terenu. Organizirali so tudi protokol ob prihodu političnih funkcionarjev, ki so si prišli ogledat situacijo v Škofji Loki.

Delo vseh enot in služb ZRP na poplavnem območju je potekalo do mraka, saj je bilo delo v nočnem času zaradi tveganja preveč nevarno. Zvečer je bil sestanek poveljnika GPO, poveljnika CZ in podžupanje s poveljniki gasilskih enot, vodjem enot ZRP in sodelavci občinskih služb o opravljenih nalogah tega dne in načrtovanju nalog za naslednji dan.

V petek, 4. avgusta, je pri odpravljanju posledic poplav sodelovalo 130 pripadnikov enot in služb ZRP in sodelavcev občinskih služb. Večino pripadnikov je bila gasilcev. Ti so ta dan opravili 350 intervencij.

POPOPLAVNE DEJAVNOSTI

V soboto, 5. avgusta, so se začele intenzivno črpati voda in odstranjevati naplavine na območjih, kjer se je voda umaknila v struge (sliki 9 in 10). Na jutranjem sestanku je vodstvo intervencije določilo sektorje in območja, na katere se usmerijo gasilske enote GPO Škofja Loka in drugi pripadniki ZRP. Določilo se je pet sektorjev, in sicer: Sektor 1 – Draga, Gosteče,

Slika 9: Posledice poplav (foto: Občina Škofja Loka)

*Figure 9: The Consequences of the flood
(Photo: Municipality of Škofja Loka)*

Slika 10: Posledice poplav (foto: PGD Gosteče)

*Figure 10: The Consequences of the flood
(Photo: Gosteče Volunteer Fire Brigade)*

Slika 11: Sestanki štaba CZ Škofja Loka (foto: Občina Škofja Loka)
Figure 11: Meetings of the Škofja Loka Civil Protection Headquarters (Photo: Municipality of Škofja Loka)

Pungert, Hosta; Sektor 2 – Sorška in Demšarjeva cesta; Sektor 3 – Studenec, Fužinska ulica, Puštal; Sektor 4 – Bodovlje, Zminec, Brode, Gabrk, Log nad Škofjo Loko, Na Logu in Sektor 5 – Praprotno, Luša, Bukovica, Ševlje, Knape, Bukovščica, Strmica. Vodje sektorjev so imeli poleg operativne naloge tudi nalogo načrtovanja, saj so morali ugotavljati, kakšne so oziroma bodo potrebe po moštvu in sredstvih ter načrtovati dejavnosti v okviru območja, ki so ga operativno pokrivali. Dogovor je bil, da se glede opravljenih nalog in o nadaljnjem načrtovanju dejavnosti trikrat na dan dobimo na sestankih, in sicer zjutraj, sredi dneva in zvečer (slika 11).

Na operativnem področju so ta dan sodelovali tudi pripadniki Gorske reševalne službe (GRS) Škofja Loka in pripadniki Rdečega križa Slovenije Območnega združenja (RKS OZ) Škofja Loka ter član štaba CZ, statik,

Slika 12: Reševanje in evakuacija oseb (foto: GRS Škofja Loka)
Figure 12: The Rescue and evacuation of persons (Photo: Škofja Loka Mountain Rescue Service)

Slika 13: Oskrba odrezanih prebivalcev RKS OZ Škofja Loka (foto: Š. Mezeg)

Figure 13: Providing aid to residents cut off by the floods – the Škofja Loka Regional Association of the Slovenian Red Cross (Photo: Š. Mezeg)

ki je pristojen za gradbeno stroko. Pripadniki GRS so skupaj z gasilci iz nedostopnih območij reševali oziroma evakuirali osebe zaradi zdravstvenih težav, družine z dojenčki oziroma majhnimi otroki s pomočjo helikopterja in na klasičen način. Poleg tega so skupaj z RKS OZ Škofja Loka zbirali podatke o stanju na nedostopnih območjih in načrtovali, kako te prebivalce oskrbeti (sliki 12 in 13). Statik je po terenu preverjal statično vzdržljivost mostov in drugih objektov.

Na področju načrtovanja je bil na podlagi odredbe poveljnika CZ Slovenije vzpostavljen stik z državnimi koncesionarji za urejanje vodotokov, zaradi poseganja v območja državne pristojnosti, da so lahko koncesionarji in druga podjetja z mehanizacijo začeli vzpostavljati prevoznost cest v odrezanih območjih. Poleg tega se je s Komunalo Škofja Loka dogovarjalo o pomoči pri sanaciji poškodovanega vodovoda oziroma pri

Slika 14: Nastanitveni center (foto: N. Kržišnik)

Figure 14: Accommodation centre (Photo: N. Kržišnik)

Slika 15: Območja, prizadeta zaradi poplav in zemeljskih plazov ter območja delovanja sektorjev, v nedeljo, 6. avgusta 2023

Figure 15: Areas affected by floods and landslides and the operational areas of individual sectors on Sunday, 6 August 2023

zagotavljanju pitne vode s cisternami. S podjetjem Elektro Gorenjska so potekali pogovori o zagotovitvi večjih agregatov za napajanje transformatorskih postaj oziroma o pomoči pri sanaciji poškodovanih elektrovodov. Nekaj večjih električnih agregatov je prišlo iz državnega logističnega centra CZ.

Na logističnem področju je bilo treba poleg zbiranja materialne pomoči od državnega in regijskega logističnega centra CZ ter donacij pripraviti tudi začasna bivališča za ogrožene prebivalce brez možnosti nastanitve in vzpostaviti nastanitveni center v športni

dvorani Trata za večje število evakuiranih prebivalcev. Za začasna bivališča so poskrbeli sodelavci občinskih služb, za vzpostavitev nastanitvenega centra pa gasilci, pripadniki RKS OZ Škofja Loka, taborniki in skavti (slika 14).

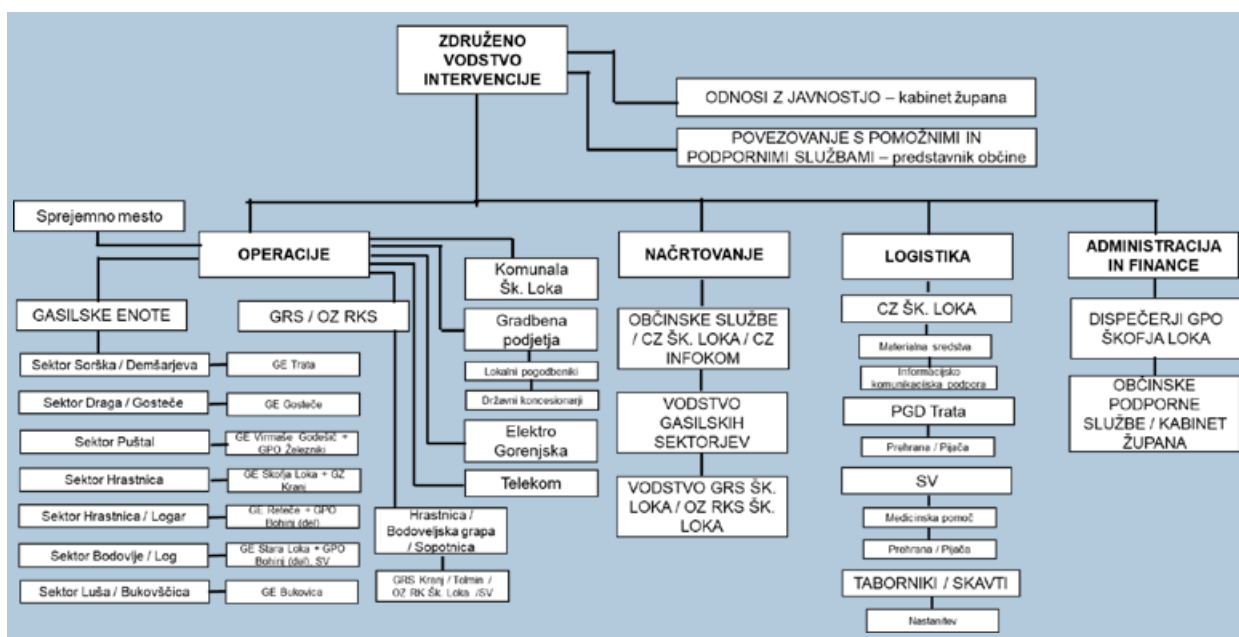
Ta dan je prišlo tudi do kadrovske okrepitve na administrativnem področju z novimi sodelavci iz občinske službe in občinskih javnih zavodov.

V soboto se je pokazalo, da lastne sile in sredstva ne zadostujejo, zato je bila zaprosena pomoč.

V soboto popoldne je župan prevzel koordinacijo Občinskega štaba CZ in vodenje v okviru združenega vodstva. Tako so v okviru združenega vodstva celotno intervencijo vodili župan občine Škofja Loka, poveljnik GPO Škofja Loka in poveljnik CZ občine Škofja Loka.

Pri odpravljanju posledic poplav je v soboto, 5. avgusta, sodelovalo 210 pripadnikov enot in služb ZRP, komunalnih služb in gospodarskih družb ter sodelavcev občinskih služb. Gasilci so ta dan opravili 200 intervencij.

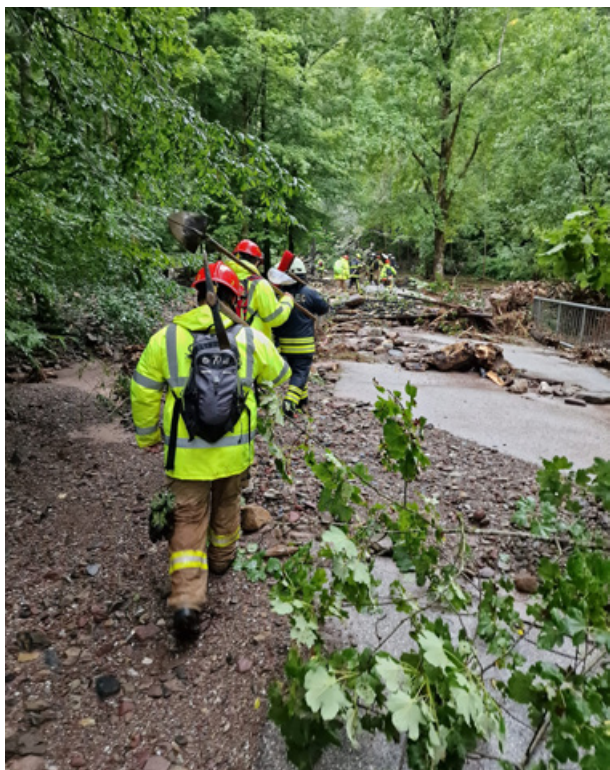
Nedelja, 6. avgusta, je bil najbolj intenziven dan pri odpravljanju posledic poplav, saj je ta dan sodelovalo največ ljudi, in sicer 520. Na sliki 15 so prikazana območja, prizadeta zaradi poplav in zemeljskih plazov, in območja delovanja sektorjev, na sliki 16 pa struktura vodenja ob poplavnih dejavnostih, in sicer v nedeljo, 6. avgusta 2023.

Slika 16: Struktura vodenja ob poplavnih dejavnostih, 6. avgust 2023

Figure 16: The management structure for the post-flood activities on Sunday, 6 August 2023

Slika 17: Odpravljanje posledic poplav
(foto: PGD Bohinjska Bistrica)

Figure 17: Mitigating flood consequences
(Photo: Bohinjska Bistrica Volunteer Fire Brigade)

Na operativnem področju so se gasilcem gasilskih enot GPO Škofja Loka pri odpravljanju posledic poplav in odstranjevanju naplavin pridružili gasilci v okviru gorenjske regije iz Gasilske zveze Kranj, GPO Železniki in GPO Bohinj (sliki 17 in 18). Gasilske enote so bile razdeljene po sektorjih, podobno kot v soboto, le da so se območja delovanja širila glede na opravljeno delo. V nedeljo in tudi pozneje so imeli vodje sektorjev poleg operativne funkcije tudi funkcijo načrtovanja, in sicer v okviru območja, za katera so bili operativno pristojni.

Slika 18: Odpravljanje posledic poplav (foto: PGD Virmaše Sv. Duh)

Figure 18: Mitigating flood consequences
(Photo: Virmaše Sv. Duh Volunteer Fire Brigade)

Pri evakuaciji oseb z nedostopnih območij (tudi s pomočjo helikopterja) in pri oskrbi prebivalcev s hrano, vodo, gorivom in električnimi agregati so poleg gasilcev gasilskih enot GPO Škofja Loka, gorskih reševalcev GRS Škofja Loka in pripadnikov RKS OZ Škofja Loka sodelovali še gorski reševalci GRS Kranj in Tolmin ter pripadniki Slovenske vojske (SV). SV je s tovornim vozilom – cisterno zagotavljala pitno vodo za eno od proizvodnih podjetij. Gasilska enota PGD Škofja Loka, ki je gasilska enota širšega pomena (GEŠP), je prečrpavala nevarne snovi v poplavljenih prostorih (večinoma ogljikovodike) v začasne posode in zbirala nevarne odpadke, ki so bili v teh prostorih, ter jih shranjevala v zabojnike. Te odpadke je pozneje odvažal pogodbenik URSZR. Ta dan so se intenzivno začeli tudi prekrivati plazovi, predvsem tisti, ki so ogrožali objekte (slika 19).

V okviru operativne funkcije so prek odredbe poveljnika CZ Škofja Loka poleg občinskih gradbenih podjetij tudi druga gradbena podjetja odstranjevala naplavine in urejala uničeno cestno infrastrukturo. Poveljnik CZ Škofja Loka je zaradi poplav in sproženih zemeljskih plazov za izvedbo gradbenih in tehničnih del za vzpostavitev osnovnih pogojev za življenje prebivalcev izdal 27 odredb.

Naloge v okviru te funkcije so opravljali tudi delavci Loške komunale in drugih komunalnih podjetij iz Slovenije, ki so odvažali kosovni material in naplavine, čistili kanalizacijski sistem in urejali dobavo pitne vode. Delavci Elektra Gorenjske in delavci drugih elektroenergetskih podjetij so sodelovali pri urejanju elektroenergetske infrastrukture, delavci Telekom pa pri urejanju telekomunikacijskega omrežja.

Že v soboto, predvsem pa v nedeljo, je bilo treba načrtovati lokacije začasnih odlagališč za večje

Slika 19: Plaz Hrastnica (foto: N. Kržišnik)

Figure 19: The Hrastnica landslide (Photo: N. Kržišnik)

Slika 20: Zbirni center za lesni material (foto: Občina Škofja Loka)

*Figure 20: Wood debris collection centre
(Photo: Municipality of Škofja Loka)*

količine lesnega, kosovnega in gradbenega materiala ter kako bo potekalo zbiranje, da ne bo prišlo do težav pri odvažanju zaradi mešanja odpadkov. O načinu zbiranja predvsem lesnih in kosovnih gospodinj-skih odpadkov je za občane, ki so jih odvažali sami, obvestilo pripravila občinska služba za stike z mediji. Glavno skladišče za lesne odpadke je bilo v nekdanji vojašnici v Škofji Loki (slika 20), kosovni gospodinj-ski odpadki pa so se, dokler ni bil mogoč dostop do zbirnega mesta Loške komunale v Dragi, zbirali na istem mestu.

Kot pomoč vodenju pri združenem vodstvu intervencije je pri povezovanju s pomožnimi in podpornimi službami deloval podžupan, katerega naloga je bila sodelovanje predvsem z različnimi državnimi organi in službami.

Občinska služba za stike z mediji je objavila tudi stike, prek katerih so lahko ljudje ponudili pomoč občanom, ki so jih prizadele poplave, predvsem zato, da ne bi obremenjevali pripadnikov na operativnem in logističnem področju. Večino nalog je pozneje prevzel RK OZ Škofja Loka, ki je zbiral materialno pomoč za občane (hrano, oblačila ipd.) in usklajeval pomoč prostovoljcev, ki bi prišli pomagat prizadetim prebivalcem. Pripravili so tudi stik za posredovanje informacij glede evakuiranih oseb oziroma družin ter morebitne psihosocialne pomoči. Operativno nalogo je izvajal Center za socialno delo (CSD) Gorenjska, enota Škofja Loka.

V nedeljo, 6. avgusta, je prišel na obisk tudi predsednik vlade z delegacijo (minister za naravne vire in prostor, poveljnik CZ RS). Ogledali so si razmere na terenu in tudi delovanje štaba (slika 21).

Intervencijsko-sanacijska poplavsna dela so se nadaljevala še ves teden in večina je bila končana do torka, 15. avgusta, ko se je zaključila gasilska intervencija. Štab CZ občine Škofja Loka (brez gasilcev) je končal delo v četrtek, 31. avgusta 2023.

Od ponedeljka 7. avgusta so se na operativnem področju poleg odstranjevanja posledic poplav in zemeljskih plazov ter vzpostavitve osnovnih razmer za življenje prebivalcev in prevoznosti cest izvajala še druga dela. Tako so morali vodje sektorjev usklajevati delo prostovoljcev, ki so prihajali pomagat prizadetim prebivalcem. Gasilec so v torek, 8. avgusta, prišle na pomoč pri odpravljanju posledic še dodatne gasilske sile iz gorenjske gasilske regije, in sicer iz Gasilske zveze Kranjska Gora, GPO Bled, GPO Gorje in Prostovoljnega gasilskega društva Radovljica. Tudi pripadniki RKS OZ Škofja Loka so še ves teden oskrbovali prizadete ljudi oziroma jim posredovali psihosocialno pomoč. Geolog si je ogledal ogrožajoče plazove, izdanih je bilo veliko ukrepov. Uporabljen je bil tudi brezpilotni letalnik za fotogrametrijo oziroma so bile postavljene naprave za merjenje premikov plazov.

V okviru mednarodne pomoči je italijanska civilna zaščita izvedla interventna dela za stabilizacijo mostu v Bodovljah in postavila začasni most v Hrastnici. Pri tem jim je bila posredovana logistična pomoč.

Na področju načrtovanja so vodstvo intervencije, predstavnik za povezovanje s pomožnimi in podpornimi službami ter načrtovalci iz CZ usmerjali delo pri pridobivanju skal oziroma železniških tirnic ter njihovih prevozov zaradi stabilizacije terena in vodotokov. Izveden je bil tudi sestanek z vodstvom DRSV Kranj in pristojnimi državnimi koncesionarji glede nadaljnje urejanja vodotokov.

Slika 21: Obisk predsednika vlade z delegacijo in ogled delovanja štaba Občine Škofja Loka (foto: K. Kodba STA)

Figure 21: The Visit by the Prime Minister and his delegation to the Škofja Loka Municipal Headquarters (Photo: K. Kodba, STA)

Logistični del štaba CZ je občanom pomagal pri dobavi materialno-tehničnih sredstev za odpravljanje posledic poplav (npr. sušilci prostorov, orodje za odstranjevanje naplavin), administrativni del štaba pa je zbiral in urejeval podatke o intervencijah, jih vpisoval v program SPIN, zbiral podatke o interventnih stroških in izvajal dejavnosti za popis škode, ki so se vnesle v aplikacijo AJDA. Občinska služba za stike z javnostjo je ves čas obveščala občane o poplavnem delovanju, organizaciji pomoči in načinu prijave škode.

Štab CZ občine Škofja Loka je bil konec avgusta še enkrat na preizkušnji zaradi napovedi močnejših padavin. Zemeljski plazovi, ki so po ocenah geologa najbolj ogrožali objekte, so se ob sodelovanju večjega števila gasilcev in podjetij z gradbeno mehanizacijo pokrili oziroma zaščitili, zaradi morebitne evakuacije prebivalcev pa je bil ponovno pripravljen nastanitveni center.

SKLEPNE MISLI

4. avgusta 2023 so občino Škofja Loka prizadele najhujše poplave po letu 1926. Posledice so bile katastrofalne, saj je bilo poplavljenih približno 400 hiš, nekatere od njih so bile precej poškodovane, uničena je bila cestna infrastruktura in poškodovano vodovodno, elektro in telekomunikacijsko omrežje. Poplave niso zahtevale smrtnih žrtev ali huje poškodovanih oseb, kar nekaj oseb pa je bilo treba reševati oziroma jih evakuirati s pomočjo helikopterja ali čolna. Glede na obseg in katastrofalne posledice poplav je bila intervencija izpeljana učinkovito in z izjemnim odzivom pripadnikov različnih struktur občinskega sistema ZRP, drugih struktur zunaj občinskega sistema ZRP in gospodarskih družb z mehanizacijo, odzivom občinske uprave, državnih in drugih ustanov,

javnih zavodov, prebivalcev, kmetov, prostovoljcev in drugih.

4. avgusta zjutraj se je formiral tudi občinski štab CZ, sestavljen iz gasilcev, pripadnikov občinskega štaba CZ, občinske uprave in drugih intervencijskih služb. V začetku so gasilci vodili koordinacijo enot in služb ZRP, pozneje, ko so se vključevale tudi druge službe, pa je to prevzel župan. Štab CZ je deloval po sistemu vodenja odziva na dogodke, pri čemer je operativno vodenje intervencije vodil vodja gasilcev (večino časa občinski gasilski poveljnik), vodstvo intervencije pa je delovalo po sistemu koordinacije kot združeno vodstvo intervencije. Na nižjih ravneh je bilo vodenje organizirano po teritorialnih sektorjih, ki so se organizirali glede na opravljanje nalog in ukrepov. Vodstvo sektorjev je načrtovalo tudi sprotne in prihodnje dejavnosti glede na stanje v sektorju, koordiniralo delo in ukrepe z drugimi silami ZRP ter drugimi službami in vodilo koordinacijo ter delo s prostovoljci v sektorju. Občinski štab CZ Škofja Loka je imel kljub pomanjkljivostim vse elemente vodenja odziva na nesreče (*Incident Command System – ICS*) oziroma sistema vodenja odziva na dogodke (*SVOD*). Med pomanjkljivosti lahko štejemo nezasedenost nekaterih funkcij v štabu oziroma nekaterih pomočnikov teh funkcij. Po eni strani je bil vzrok čas dopustov, po drugi pa, da so se intenzivno začela usposabljanja delovanja štaba pred poplavami. Taka usposabljanja bo treba nadaljevati, predvsem pa usposobiti kader za izvajanje funkcij v okviru IPS, ICS oziroma SVOD s štabnimi in simulacijskimi vajami ter uporabljati ne le običajne obrazce, ampak tudi obrazce iz SVOD. Urediti bo treba tudi dispečersko sobo in štabni prostor.

Prebivalci občine Škofja Loka si želijo, da bi se protipoplavni ukrepi začeli čim prej uresničevati, tako bi se namreč izboljšala varnost občanov, ki živijo na poplavnih območjih.

Viri in literatura

1. Agencija Republike Slovenije za okolje, Urad za meteorologijo, hidrologijo in oceanografijo, 2023. Izjemne poplave v Sloveniji med 4. in 8. avgustom 2023. Poročilo o poplavah. http://rte.arso.gov.si/vode/poro%C4%8Dila%20in%20publikacije/Porocilo_visoke_vode_in_poplave_avg2023.pdf
2. Civilna zaščita Občine Škofja Loka, 2023. Dnevna poročila o aktivnostih zaščite, reševanja in pomoči.
3. Gasilsko poveljstvo občine Škofja Loka, 2023. Zapisnik analize poplav v avgustu 2023 v občini Škofja Loka.
4. Gril, M., 2007. Mobilizacija človeških virov v krizi – primer poplav leta 1990 na Gorenjskem. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede. <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/Gril-Marko.PDF>
5. Jeraj, J., 2018. Model vodenja odziva na dogodke Sistem vodenja odziva na dogodke – SVOD. Prosojnice za predavanje.
6. Kamra, digitalizirana kulturna dediščina slovenskih pokrajin, 2023. Preglednica poplav v občini Škofja Loka v 20. in 21. st. <https://www.kamra.si/mm-elementi/preglednica-poplav-v-obcini-skofja-loka-v-20-in-21-st/>
7. Kolbezen, M., 1991. Hidrološke značilnosti novembrske visoke vode leta 1990. Ujma, revija za vprašanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, 1991, 16–18, Ljubljana.
8. Kržišnik, N., 2024. Elektronska pošta, 22. 8. 2024. Odredbe – poplave, avgust 2023.
9. Kržišnik, N., 2023. Poplave v občini Škofja Loka – avgust 2023. Prosojnice za predavanje.
10. Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, 2019. Predhodna ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije (2019).
11. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Voda/NZPO/e56d7a6180/predhodna_ocena_poplavne_ogrozenosti_2019.pdf
12. MMC RTV SLO, 3. 8. 2023. Padavine zajele del države. Arso svari pred silovitim naraščanjem voda. <https://www.rtvlo.si/okolje/vreme/padavine-zajele-del-drzave-arso-svari-pred-silovitim-narascanjem-voda/676932>
13. Pajk, V., Koblar, S., Jelen, A., Gostenčnik, M., 2014. Občina Škofja Loka : srednjeveško mesto v duhu prostora in časa. 17. geografski raziskovalni tabor, Škofja Loka 2013. Društvo mladih geografov Slovenije, 2014.
14. Pipp, P., 1990. Poplava v Škofji Loki. Loški razgledi, letnik 37, številka 1. <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-13FMCRJZ/d427ef24-3c31-4eea-9fbb-b0ef2d366cd7/PDF>
15. Slovenec: političen list za slovenski narod, 28. 9. 1926, letnik 54, številka 221. <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-2PMLJARG/dd3539f7-3514-4662-be97-4945882a4812/PDF>
16. Štucin, K., 2024. Govor direktorice občinske uprave mag. Špele Justin na dogodku Postavitev oznak visokih voda v občini Škofja Loka na Domu lovcev in ribičev na sotočju Poljanske in Selške Sore v Škofji Loki. 25. 4. 2024.